

PLANERA BORT OLYCKOR OCH OHÄLSA

Vid planeringen av byggnads- eller anläggningsarbete behöver alla faktorer som har betydelse för arbetsmiljön tänkas igenom och riskbedömas. Riskerna för ohälsa och olycksfall i arbetet ska bedömas så tidigt som möjligt [AFS 1999:3 19 §].

Allt planeringsarbete som har betydelse för projektets arbetsmiljö ska ske i samverkan med skyddsombud eller arbetstagarare.

1. Hur ska projektet utformas?

- ▶ Utgå från ritningar, skisser och beskrivningar.
- ▶ Har vi gjort liknande projekt tidigare? Vad lärde vi oss då?
- ▶ Byggsättet (platsbyggt eller inte) ska riskbedömas och beslutas.
- ▶ Gör en arbetsplatsdispositionsplan (APD) för exempelvis kranars placering, avspärrningar, el, vatten, belysning och bodar.
- ▶ Inventera farliga ämnen och installationer vid ombyggnads-, rivnings- eller schaktarbete.

2. Tids- och resursplan

- ▶ Säkerställ att tids- och bemanningsplan är rimlig så att arbetet kan utföras utan stress.
- ▶ Planen ska visa hur många som arbetar vid olika skeden av projektet.
- ▶ Det ska finnas byggbodar av tillräcklig kapacitet och utrustning.
- ▶ Behöver vi anställa fler eller sälja ut någon del av projektet till underentreprenörer?

3. Hur ska transport av material ske på ett säkert sätt?

- ▶ Vilka transportmedel behövs både för leveranser till, från och inom arbetsplatsen?
- ▶ Separera fordon från gående.
- ▶ Hur ska lastning och lossning ske och med vilka lyftredskap?

4. Val och riskbedömning av material, maskiner och arbetsutrustning

- ▶ Se till att material och utrustning främjar god ergonomi och minimerar vibrationer och damm.
- ▶ Rätt kunskap krävs för de som ska använda maskiner och arbetsutrustning.
- ▶ Riskbedöm vid användning av kemiska produkter.
- ▶ Finns behov av medicinska kontroller för exempelvis kemiska ämnen, vibrationer eller kvartsdamm?

5. Undersökning, arbetsberedning, riskbedömning och åtgärder

- ▶ Alla arbetsmoment och arbetsförhållanden ska riskbedömas.
- ▶ Alla risker ska åtgärdas och minimeras.
- ▶ Riskbedömningar och handlingsplaner ska dokumenteras.
- ▶ Alla arbetstagarare ska få instruktioner om hur arbetet ska utföras [arbetsberedningar].

Organisering av arbetsmiljöarbetet

Det är viktigt att det finns en skyddsorganisation på arbetsplatsen. På så sätt kan vi säkerställa att det systematiska arbetsmiljöarbetet fungerar. Det gäller både i de enskilda företagen och en gemensam för alla verksamma entreprenörer på arbetsplatsen. För det behövs både kunskap och rutiner. Med rutinerna säkerställs att samverkan mellan skyddsombud och arbetstagarna sker i allt arbetsmiljöarbete.

KOMPETENSINVENTERING

- ▶ Har de som tilldelats arbetsmiljöuppgifter rätt kompetens, resurser och befogenheter?

HUR SKA SKYDDSRONDER GENOMFÖRAS OCH FÖLJAS UPP?

- ▶ Besluta hur ofta skyddsronder behöver genomföras och vilka som ska delta.
- ▶ Både fysiska och organisatoriska risker ska undersökas.
- ▶ Upptäckta risker ska dokumenteras, bedömas och åtgärdas.
- ▶ Handlingsplaner ska upprättas.
- ▶ Ta fram rutin för att kommunicera resultat av skyddsronder till alla på arbetsplatsen.

RISKOBSERVATIONER, TILLBUD OCH OLYCKOR

- ▶ Besluta hur avvikelser i arbetsmiljön ska rapporteras, utredas, åtgärdas och följas upp.
- ▶ Säkerställ att det som rapporteras in sparas så att det kan användas som grund för uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet.

FÖRSTA HJÄLPEN OCH KRISSTÖD

- ▶ Upprätta rutiner för hur olyckor och andra krissituationer ska omhändertas.

UTRYMNINGSVÄGAR OCH ÅTERSAMLINGSPLATS

- ▶ Säkerställ att den första hjälpen-utrustning som köps in är anpassad för de risker som finns.
- ▶ Tillräckligt antal personer, som kan ge första hjälpen ska finnas tillgängliga på arbetsplatsen.
- ▶ Gör en plan för när ni ska ha praktiska övningar.

TA FRAM RUTIN FÖR INTRODUKTION TILL NY PERSONAL

- ▶ Vilka ordnings- och skyddsregler ska gälla?
- ▶ Hur ska riskerna på arbetsplatsen kommuniceras?
- ▶ Hur ska avvikelser i arbetsmiljön rapporteras? Fysiska, organisatoriska och sociala.
- ▶ Genomgång av arbetsmiljöplan, kris och nödläge, brand och första hjälpen ska ingå.
- ▶ Hur ska individers kompetens säkerställas? Exempelvis för säkra lyft, mobila arbetsplattformar, heta arbeten, buller, vibrationer, asbest och kvarts?
- ▶ Säkerställ att introduktionen kan anpassas efter individens förutsättningar (olika språk, lässvårigheter etc).

KLART FÖR START?

Ser arbetsplatsen ut så som ni kom överens om vid planeringen av bygget?
Stämmer ritningarna? Är verktyg, maskiner och material placerade där det var tänkt?
Finns det byggbodar med den utformning som utlovats?

FÖR FRÅGOR:
RING BYGGNADS MEDLEMSCENTER
PÅ TEL: 010-601 10 00.

